------------------------Pecyn dogfennau cyhoeddus ------------------------

Agenda - Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Lleoliad:

Hybrid - Ystafell Bwyllgora 2, Senedd a fideogynadledda drwy Zoom

Dyddiad: Dydd Mercher, 24 Ionawr 2024

Amser: 09.15

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:

Naomi Stocks

Clerc y Pwyllgor

0300 200 6565

SeneddPlant@senedd.cymru

Rhag-gyfarfod preifat

(09.00 - 09.15)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(09.15)

2 Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru) - sesiwn dystiolaeth 6

(09.15 - 10.15) (Tudalennau 1 - 28)

Y Cynghorydd Ian Roberts, Llefarydd Addysg Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

Claire Homard, Cadeirydd Cymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg Cymru

Dogfennau atodol:

Briff Ymchwil

Papur - Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

Egwyl

(10.15 - 10.25)

3 Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru) - sesiwn dystiolaeth 7

(10.25 - 11.25) (Tudalennau 29 - 39)

Frank Young, Cyfarwyddwr Polisi ac Ymchwil, Parentkind

Dogfennau atodol:

Papur - Parentkind (Saesneg yn unig)

4 Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru) – sesiwn dystiolaeth 8

(11.30 – 12.15) (Tudalennau 40 – 53)

Jeremy Miles AS, Gweinidog y Gymraeg ac Addysg

Lloyd Hopkin, Dirprwy Gyfarwyddwr, Cwricwlwm, Llywodraeth Cymru

Ceri Planchant, Cyfreithiwr, Llywodraeth Cymru

Dogfennau atodol:

Papur – Llywodraeth Cymru

5 Papurau i'w nodi

(12.15)

5.1 Arolygiaeth Gofal Cymru: Craffu Blynyddol

(Tudalennau 54 – 55)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Prif Arolygydd, Arolygiaeth Gofal Cymru

5.2 Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024-25

(Tudalen 56)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Bennaeth Swyddfa Cymru, Coleg Brenhinol y Therapyddion Lleferydd ac Iaith (Saesneg yn unig)

5.3 Gwybodaeth gan Randdeiliaid

(Tudalennau 57 – 58)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Gymdeithas Gemeg Frenhinol (Saesneg yn unig)

5.4 Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024-25

(Tudalennau 59 – 61)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan Brif Weithredwr Llamau (Saesneg yn unig)

6 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

(12.15)

7 Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru) – trafod y dystiolaeth

(12.15 - 12.30)

Eitem 2

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Cyflwynwyd yr ymateb hwn i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru)

This response was submitted to the Children, Young People and Education Committee on the Residential Outdoor Education (Wales) Bill

ROE 23

Ymateb gan: Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

Response from: Welsh Local Government Association

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – Llais Cynghorau Cymru

Ni yw Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru. Rydym yn sefydliad trawsbleidiol dan arweiniad gwleidyddol sy'n ceisio rhoi llais cryf i lywodraeth leol ar lefel genedlaethol. Rydym yn cynrychioli buddiannau llywodraeth leol ac yn hybu democratiaeth leol yng Nghymru.

Y 22 Cynghorau yng Nghymru yw ein aelodau ac mae'r tri awdurdod tân ac achub ac awdurdodau'r tri pharc cenedlaethol yn aelodau cyswllt.

Rydym yn credu bod y syniadau sy'n newid bywydau pobl yn digwydd yn lleol.

Mae cymunedau ar eu gorau pan maent yn teimlo eu bod wedi cysylltu â'u cyngor trwy ddemocratiaeth leol. Trwy gefnogi, hwyluso a chyflawni'r cysylltiadau hyn, gallwn ddatblygu democratiaeth leol fywiog sy'n caniatáu i gymunedau ffynnu.

Ein prif nod yw hyrwyddo, diogelu, cefnogi a datblygu llywodraeth leol ddemocrataidd a buddiannau awdurdodau lleol yng Nghymru.

Byddwn yn cyflawni ein gweledigaeth drwy

- Hybu rôl ac amlygrwydd cynghorwyr ac arweinwyr cynghorau
- Sicrhau disgresiwn lleol mwyaf mewn deddfwriaeth neu ganllawiau statudol
- Cefnogi a sicrhau cyllid cynaliadwy a hirdymor i gynghorau

- Hybu gwelliant o dan arweiniad sector
- Annog democratiaeth leol fywiog, sy’n hybu mwy o ddemocratiaeth
- Cefnogi Cynghorau i reoli eu gweithlu yn effeithiol

Ymateb CLlLC

Drwy gydol llinell amser y Bil arfaethedig a'i wahanol gamau, mae CLlLC, ac yn benodol drwy goladu ac adeiladu'r ymateb ymgynghori ar y cyd (Mawrth 2023), wedi cael llawer o drafodaethau gydag awdurdodau lleol ynghylch Bil Addysg Awyr Agored Preswyl (Cymru).

Bu llawer o gefnogaeth mewn egwyddor i ddyheadau'r Bil, yn enwedig pwysigrwydd addysg awyr agored i addysg a datblygiad cyffredinol plant a phobl ifanc, gyda'r prif fuddion yn cael eu hamlygu megis mwynhad, dysgu drwy brofiad, iechyd a lles, mwy o gymhelliant, ac awydd i ddysgu.

Cytunir ar Awdurdodau Lleol y byddai cyfle gwarantedig, rhad ac am ddim, i gymryd rhan mewn profiad addysg awyr agored preswyl o fudd cadarnhaol i blant a phobl ifanc, ac wedi ystyried rhwystrau ac ystyriaethau cydraddoldeb sy'n cael eu cynnwys yn yr ymateb i'r ymgynghoriad. Fodd bynnag, mae angen myfyrio a chadarnhad ar yr hyn y mae 'gwarant' yn y cyd-destun hwn yn ei olygu.

Byddai angen trefniadau ffurfiol gyda chyflenwyr ar waith, ac i'r system fod yn anniogel, yn atebol ac yn cwrdd â disgwyliadau heb risg o ymgyfreitha.

Yn olaf, ac fel elfen hanfodol o'r cynnig hwn, byddai angen i'r Bil hwn gael ei ariannu'n llawn ar adeg ei sefydlu a hefyd caniatáu ar gyfer costau uwch posibl yn y dyfodol (felly cael proses adolygu / gwerthuso wedi'i ymgorffori gyda gwarantau ar gyllid priodol yn y dyfodol).

Cyflwynwyd yr ymateb hwn i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru)

This response was submitted to the Children, Young People and Education Committee on the Residential Outdoor Education (Wales) Bill

ROE 09

Ymateb gan: Parentkind

Response from: Parentkind

11th January 2024

Introduction to Parentkind

Parentkind is one of the largest federated charities in the UK. Our network of almost 13,000 Parent Teacher Associations (PTAs) and more than 100,000 parent volunteers means we are a strong voice for parents in education.

Supporting evidence

In December 2023 Parentkind published the National Parent Survey 2023 and National Parent Survey for Wales 2023. The National Parent Survey 2023[1] has a sample size of 5, 126 parents including 768 from Wales. The National Parent Survey for Wales was published alongside the UK research[2] to give parents, policymakers and education stakeholders in Wales a nation-specific overview.

In providing this submission to the Committee we also draw on survey results from polling conducted in January 2022, the *'Wales reform of the school day and year March 2022 survey'*, where Parentkind spoke to 6,843 parents in Wales[3]. This research was conducted in collaboration with Child Poverty Action Group (CPAG).

---

[1] https://www.nationalparentsurvey.com/

[2] https://www.nationalparentsurvey.com/wales-report/

[3] https://www.parentkind.org.uk/research-and-policy/parent-research/research-library/school-education-policies/wales-reform-of-the-school-day-and-year

How the Bill could relate to parents and the importance of parent voice

The Explanatory Memorandum to the Bill published on 24th November 2023 rightly mentions parents/carers on twenty-five occasions. This acknowledges the importance of parents in any changes to education policy and recognises that providing residential outdoor education will have to require an understanding of how the move affects parents.

References to the role of parents largely focus on the financial burden that school trips already place upon them, but there is also a recognition of the mental health benefits for their child receiving residential outdoor learning, or parental anxieties about the suitability of it.

The first mention of parents rightly raises awareness of the impact of childhood poverty, quoting Welsh Government guidance where *"one or both parents/carers are in low paid employment and often fall just outside the threshold for their children to be eligible for additional financial support to help with the cost of school, such as free school meals entitlement and so fall between the cracks of the very systems that should be in place to support them."* Our written evidence set out below draws from research on this area to demonstrate the different educational experiences of children living in low-income households.

The same guidance, as the Explanatory Memorandum says, *"goes on to suggest that schools should consider whether the cost of visits is realistic for parents"*.

The National Parent Survey uncovers considerable parental anxiety over school costs, with school trips seen as one of the biggest financial burdens in this area. Paragraph 31 makes clear that the status quo *"means that many schools can only enable a visit to go ahead if they receive enough voluntary parental contributions to pay for it or if they fund it from their own resources."* Reliance on parental contributions creates a barrier to participation for families on low incomes (a point made again in paragraph 110), and perhaps others, such as larger families with more children to pay for. This consideration is raised in paragraph 39 (*"this may be impossible to*

access for parents, with costs making them prohibitive, and the situation is worse for larger families.")

Paragraph 32 highlights the issue of parents of children in receipt of free school meals (FSM), and paragraph 36 says, *"The ability of parents to contribute to their children's residentials is concerning."* Paragraph 32 picks out that, *"not all those entitled to FSM take them up due to stigma or embarrassment and, crucially, many low-income families do not meet the threshold of FSM entitlement."* This is a worthwhile point to make as FSM-eligibility is not the only indicator of poverty and therefore not wholly reliable when taken in isolation from other factors. The Welsh Government's provision of Universal Primary Free School Meals (UPFSM) is intended to reduce stigma or the risk of not meeting eligibility requirements for the meals for primary school pupils who would otherwise benefit from them. If the provision of Residential Outdoor Education is seen to benefit mostly secondary school pupils, then it is essential that it is "*free of charge*", as the Bill proposes several times, to ensure that cost is not a barrier to the participation of FSM-eligible pupils or others in low-income or larger households.

The issue of child or parental anxiety about residential trips is the secondary consideration that is nonetheless important. Paragraph 170 of the Explanatory memorandum encapsulates both the barrier and the best solution to overcome it. *"It will be important for pupils and parents to receive information about residential outdoor education so they both know what to expect, which, along with the removal of financial worries related to paying for the visit, will hopefully alleviate any anxieties."*

The Parentkind Blueprint for Parent-Friendly Schools[4] provides a framework of best-practice parental participation that school leaders can map onto existing parental engagement strategies. Clear two-way communication between school and home is one of five key drivers for successful implementation.

---

[4] https://www.parentkind.org.uk/for-schools/blueprint-for-parent-friendly-schools

Paragraph 48 promises that, *"The Bill will contribute to easing the pressure on schools and parents, reducing anxiety for parents, children and teachers. By making a course of residential outdoor education an entitlement within the curriculum, every child will have the opportunity to access the benefits, no matter what their circumstances."* From a parental perspective, this issue of universal accessibility and eligibility is an important point which is reflected in Parentkind research contained in this submission.

It is important that parents are considered and consulted when new legislation is created and Parentkind would recommend further direct consultation with parents ahead of any major policy change. We welcome the invitation to submit written and oral evidence to the Committee.

The impact of the Bill upon parents

The wording of the Bill lays out that the guidance *"must provide that residential outdoor education is not compulsory for pupils to attend."*

We set out below (in a section on mental health) that this may mean pupils who have barriers to attendance related to mental health could be at potential risk of missing out on new provision, these children will often have the most to gain from outdoor education. It is important to ensure that schools communicate effectively with parents to overcome potential barriers.

The Bill also states that the guidance, *"must make provision in respect of the costs that it would be reasonable to incur in connection with residential outdoor education."* The National Parent Survey for Wales found half of parents were concerned about the cost of school trips. The Explanatory Memorandum explains that the aim of the Bill is for, *"Welsh Government to provide funding to finance the provision (section 2): The Welsh Ministers will have a duty to provide local authorities with sufficient funding to enable the provision of a course of residential outdoor education under the Curriculum and Assessment (Wales) Act 2021, as amended by the Bill."* In developing the Bill, consideration will need to be given to ensure that the provision is funded by local authorities rather than additional cost pressures falling onto parents.

The Explanatory Memorandum and pupil access to residential outdoor education

The Explanatory Memorandum cites Welsh government guidance 'The Price of Pupil Poverty'. It mentions families where both parents are in low-paid employment but who nevertheless fall outside the threshold for their child to be eligible for additional financial support to help with the cost of school.

The need to identify those parents who would benefit most from additional support is also raised by the Explanatory Memorandum. Although eligibility for Free School Meals (FSM) is one indicator of poverty, it is true to say that *"not all those entitled to FSM take them up due to stigma or embarrassment and, crucially, many low-income families do not meet the threshold of FSM entitlement"* (paragraph 32).

The Explanatory Memorandum states that Option 1 would "*continue with Welsh Government's future plans says that, 'schools and parents would continue to cover the majority of costs to enable pupils to attend residential outdoor activities, which would result in individuals, especially those from disadvantaged backgrounds, continuing to miss out on participating in residential outdoor activity experiences with their peers*'" (paragraph 228). If Welsh Government opts for Option 1 rather than 2 (which would introduce the Bill and make residential outdoor education "*free of charge*"), then this issue remains acute, especially when voluntary parental contributions would be needed to secure children's access. Currently, the number of families living in relative income poverty is increasing (paragraph 36).

Option 2 contributes to *"easing the pressure on schools and parents, reducing anxiety for parents, children and teachers. By making a course of residential outdoor education an entitlement within the curriculum, every child will have the opportunity to access the benefits, no matter what their circumstances."*

Residential outdoor education and the impact on pupil mental health

The emphasis that the Explanatory Memorandum places on improving children's mental health is likely to be welcomed by parents (paragraph 94). The National Parent Survey shows that anxiety and depression have become major concerns for parents in Wales and the rest of the UK.

A whole system approach that includes developing mental health support services encompassing *"parents, carers and their wider families across Wales"* (paragraph 94) would be supported by our research. Parents tell us they are often unhappy with the support received for their child's anxiety and depression when they report it.

Paragraph 166 mentions *"parental and child anxiety/uncertainty"* as a common barrier to access. These anxieties can be reduced by managing expectations and providing as much information as possible so that families know what to expect. Clear, accessible and concise communications, written with parents in mind, will help to minimise such barriers. See the section on mental health below that details Parentkind's research findings.

Parentkind research on the cost of school day

Parentkind's National Parent Survey has evidence to support the necessity of the Bill's ambition, as the Explanatory Memorandum says, "*to ensure a course of residential outdoor education is provided to registered pupils at maintained schools once, free of charge, during their schooling*," (paragraph 114).

The National Parent Survey found that an increasing number of families are struggling to meet the day-to-day costs of sending a child to school. Many families on low incomes live in relative poverty but do not meet the eligibility criteria for FSM. Subsidised outdoor residentials (paragraph 34) may not be enough to keep costs sufficiently low for families living in reduced socio-economic circumstances.

Many of the issues relating to the burden of cost that would otherwise fall upon parents warned about in the Explanatory Memorandum are evidenced

by Parentkind's National Parent Survey data. The results show that school uniform (53% in Wales, 50% across the UK), school trips (50% in Wales, 44% across the UK) and school meals/drinks (32% in Wales, 30% across the UK) are the top three costs parents are most concerned about when sending their child to school.

Overall, 30% of parents in Wales are concerned about the cost of sending their child to school, although 60% also say that the cost is acceptable. Parents on lower incomes are more likely to struggle with the costs. Out of parents across the UK, 49% of those eligible for FSM say that they are concerned about the cost of sending their child to school. The burden is also higher for households with three or more children, where overall 40% of UK parents in this category indicate concern over school costs (as mentioned above, the Explanatory Memorandum's paragraph 39 acknowledges the impact of costs on larger families).

When it comes to meeting the cost of sending a child to school, 25% of parents in Wales say that they struggle to afford them. The issue is more pressing for parents on low incomes. Overall, in the UK, a full half (50%) of parents whose children are eligible for FSM say that they struggle to afford them, which is double the average percentage for Wales.

Parental concerns about the cost of school trips

Half (50%) of parents in Wales say the cost of school trips is a concern. That compares to 44% of parents in the UK overall, demonstrating that this concern is already higher among parents in Wales. Out of those parents in Wales, mothers (55% vs 46% of fathers), parents with a child at secondary school (56% vs 45% of primary parents), parents with a child eligible for free school meals (59% vs 48% not eligible) or with a child with Additional Learning Needs (58% vs 48% with a child without ALN) are all more likely to be concerned about the cost of school trips than other parents in Wales.

Parentkind's evidence lends weight for the need of the Bill to ensure that any residential outdoor education provision does not increase the costs on parents, and particularly those in low-income households.

Learning activities as a family

The National Parent Survey for Wales found that almost two thirds (64%) of parents in Wales report doing learning activities as a family outside of school (e.g. visits to museums, nature walks) at least monthly.

The figure is higher for younger parents (73% of parents aged 18-34 and 69% of parents aged 35-44 vs 59% aged 45-54 and 49% of parents aged 55+), parents with two children (70% vs 58% of parents with one child) and those with a child at primary school (82% vs 58% of parents with a child at secondary school).

Just 60% of parents in the UK whose children are eligible for FSM report doing so at least monthly, and one barrier is likely to be cost. These results show that parents, regardless of background or financial circumstances, recognise the importance of opportunities for children to learn outside of the classroom. This includes activities outdoors that can demonstrably improve wellbeing (see the section on mental health).

Children taking part in activities outside of school

The '*Wales reform of the school day and year March 2022 survey'* was run in conjunction with the Child Poverty Action Group (CPAG). Results show that more than four in five parents in Wales (83%) would welcome the opportunity for their child to take part in activities at school outside of core school hours. Parents expressed an interest in a range of extra-curricular activities, with the most popular across primary and secondary being physical activity and sports (65%). Primary school parents also expressed interest in extra art and drama activities (53%) and music (52%), while secondary school parents wanted a stronger focus on additional opportunities for academic learning (39%) and access to homework clubs (41%).

Mental health

The Explanatory Memorandum section on mental health (paragraphs 92-95) picks up on the benefits of outdoor education on children's wellbeing. Children's mental health is a major concern of many parents regardless of

socio-economic circumstances. The educational experience of children from low-income households (taking eligibility for FSM as an indicator of poverty) reveals some stark differences in wellbeing. Initiatives to improve the mental wellbeing of all pupils would be welcomed by most parents. However, it is children from less affluent households who stand to benefit the most from the provision of outdoor education. The National Parent Survey 2023 found the following key differences between parents across the UK:

- Just under six in ten (59%) parents of children eligible for FSM say their child enjoys learning at school. This compares to just over seven in ten (71%) parents whose child is not eligible for FSM.
- Just over half (52%) of parents of children who are eligible for FSM say that their child enjoys wider school life, compared to more than six in ten (63%) parents whose children are not eligible for FSM.
- Just under two thirds (65%) of parents of children who are eligible for FSM say that their child feels safe at school. This compares to more than eight in ten (81%) parents of children who are not eligible for FSM.
- Parents of children who are eligible for FSM are significantly less likely to say that their child is happy (70%) than parents of children who are not eligible for FSM (83%).
- Parents of children eligible for FSM are both significantly more likely to be worried about depression (31%) than parents of children who are not eligible for FSM (19%). They are also more likely to say that their child has experience of it (23% vs 12%). Overall, they are more likely to say that their child has experienced at least one mental health issue (84%) than parents whose children are not eligible for FSM (75%). They are also more likely to be concerned about their child self-harming (16% vs 10%) and say that their child has experience of it compared to parents of children not eligible for FSM (12% vs 6%).

Parents recognise the benefit of outdoor activities on their children's mental health and wellbeing. The *'Wales reform of the school day and year March 2022 survey'* found that parents identified a need for activities that support

their child's mental and emotional wellbeing. More than two in five (45%) of all parents say they would appreciate these activities being offered at their child's school. For families living on a lower income, this need was higher still with nearly half (49%) requesting this option. Families on a lower income were also more likely to want to take part in wellbeing and learning activities as a family at their school, suggesting they might not have as many opportunities to do this elsewhere. This suggests that many parents of all backgrounds would recognise the wellbeing benefits of their child experiencing a week of outdoor education.

Paragraph 170 identifies childhood experience of anxiety as a common barrier to attendance at residential outdoor education. Yet the benefits of outdoor education are laid out in paragraph 174. The provision of information to parents about residential outdoor education should highlight the potential mental health benefits of the scheme. For parents who may struggle with literacy or whose first language is not English, direct communication through the ready availability of members of staff who are ambassadors for the scheme may help to ensure that children who will benefit most, but who may be resistant to join, understand what they may gain. This will ensure that, in conjunction with their parents, a decision can be reached about whether or not they will attend.

Eligibility for entitlement to residential outdoor education

To ensure that new provision of residential outdoor education is as inclusive as possible the Welsh government (paragraph 119) should consider how children educated otherwise than at school (EOTAS) might be included as part of new provision. Effective communication with parents will be important so that children not attending a mainstream school do not miss out on new provision.

Parentkind suggests that access to the scheme should be as broad as possible, encompassing all families who feel that the child would benefit from it.

Methodologies

National Parent Survey 2023

The National Parent Survey was conducted online by YouGov. The fieldwork took place 5th – 26th June 2023 amongst 5,126 parents in England (3,067), of which 476 are from the East of England, Scotland (1,032), Wales (768) and Northern Ireland (259) who have at least one child aged 4-18 in school. The figures have been weighted and are representative of all UK parents aged 18+. All figures, unless otherwise stated, are from YouGov Plc.

Wales reform of the school day and year March 2022 survey

Parents and carers across Wales were invited to take part in an online survey during January 2022. The survey was available in English and Welsh. In total, we heard from 6,843 parents and carers. 5,350 had a youngest child in primary school, and 1,493 had their youngest child in secondary school. 1,676 were either in receipt of, or in the process of applying for, means-tested benefits. This represents 25% of the entire sample; we refer to these respondents as 'lower income families' in our analysis.

Cyflwynwyd yr ymateb hwn i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru)

This response was submitted to the Children, Young People and Education Committee on the Residential Outdoor Education (Wales) Bill

ROE 24
Ymateb gan: Llywodraeth Cymru
Response from: Welsh Government

Cynnwys

1. Egwyddorion Cyffredinol y Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru) Tudalen 1
2. Yr angen am y Ddeddfwriaeth Tudalen 1
3. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Tudalen 2
4. Pryderon Rhanddeiliaid Tudalen 2
5. Cyflwyno'r Cwricwlwm Tudalen 4
6. Deddfwriaeth Tudalen 7
7. Cyllid Tudalen 11

1. Egwyddorion Cyffredinol y Bil Addysg Awyr Agored Breswyl (Cymru)

1.1. Mae'r Nodiadau Esboniadol yn nodi mai diben y Bil yw gosod dyletswydd statudol ar awdurdodau lleol i sicrhau bod pobl ifanc sy'n cael addysg a gynhelir yn cael cyfle i brofi addysg awyr agored breswyl, am o leiaf wythnos, ar ryw adeg yn ystod eu blynyddoedd ysgol. I bob pwrpas, mae'n ceisio creu hawl statudol i o leiaf wythnos o brofiad awyr agored preswyl ar gyfer pob disgybl yng Nghymru.

1.2. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw hawl o'r fath mewn deddfwriaeth.

2. Yr Angen am y Ddeddfwriaeth

2.1. Nid oes angen y Bil am fod gan ysgolion y pwerau cyfreithiol i ddarparu addysg awyr agored breswyl eisoes, os byddant yn dymuno gwneud hynny. Bydd yn ychwanegu at feichiau ariannol ysgolion ac awdurdodau lleol ac mae'r Bil wedi'i ddrafftio yn y fath fodd fel bod ei effaith gyfreithiol yn aneglur a'i fod yn ddiffygiol. Mae'r Bil yn gwneud diwygiadau i Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Deddf 2021) nad ydynt yn briodol am nad ydynt yn cyd-fynd â'r cynllun deddfwriaethol nac egwyddorion y Ddeddf. Bydd y Bil yn

tynnu sylw ysgolion oddi ar y dasg hollbwysig o weithredu'r cwricwlwm newydd.

2.2. Mae'r cwricwlwm newydd yn gwneud darpariaeth ddigonol ar gyfer profiadau awyr agored ac nid yw'r Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Bil yn cyflwyno'r achos o blaid cynnig addysg awyr agored breswyl yn ddigonol. Bydd y Bil yn gwneud addysg awyr agored breswyl yn orfodol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

2.3. Cred Llywodraeth Cymru nad yw'r Bil yn hyrwyddo nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol mewn ffordd ystyrlon a'i fod yn tanseilio nodau cyffredinol egwyddorion y cwricwlwm newydd yn Neddf 2021.

2.4. Mae'r saith nod a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol eisoes yn pwysleisio pwysigrwydd datblygu Cymru iachach yn ogystal â nodau economaidd-gymdeithasol, gan gynnwys pwysigrwydd datblygu poblogaeth fedrus a hyddysg mewn economi sy'n creu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth. Mae digon o gyfle yn y cwricwlwm newydd i ysgolion gynnwys addysg awyr agored ac addysg awyr agored breswyl os bydd hynny'n briodol. Mae'r cwricwlwm newydd yn ei gwneud yn ofynnol i ysgolion a lleoliadau eraill gynllunio eu cwricwlwm eu hunain o fewn y fframwaith deddfwriaethol a nodir yn Neddf 2021. Bydd hynny yn galluogi'r ysgolion hynny a lleoliadau eraill i deilwra'r cwricwlwm er mwy diwallu anghenion ei ddisgyblion.

2.5. Mae'r Bil yn mabwysiadu un dull gweithredu sy'n addas i bawb drwy ei gwneud yn ofynnol, i bob pwrpas, i bob ysgol a lleoliad gynnig addysg awyr agored breswyl ac i bob disgybl ymgymryd ag addysg awyr agored breswyl. Bydd y Bil yn gwneud addysg awyr agored breswyl yn orfodol ac, felly, mae'n tanseilio'r hyblygrwydd y mae Deddf 2021 yn ei gynnig i ysgolion a lleoliadau eraill ar hyn o bryd.

3. Pryderon Rhanddeiliaid

Ymatebion i'r Ymgynghoriad

3.1. Ar 31 Ionawr 2023, lansiodd Sam Rowlands AS ymgynghoriad ar ei gynnig ar gyfer y Bil Addysg Awyr Agored (Cymru) ar y pryd, gan wahodd pobl i roi eu barn yr amcanion polisi'r ddeddf arfaethedig. Daeth yr ymgynghoriad i ben ar 17 Mawrth 2023.

3.2. Er bod yr ymatebwyr o blaid yr egwyddorion sy'n sail i'r cynnig, ar y cyfan, nodwn fod 11 o ymatebwyr (6%) yn anghytuno â'r egwyddorion sy'n sail i'r cynnig, a oedd yn cynnwys saith pennaeth a Chymdeithas Genedlaethol y Prifathrawon (NAHT).

3.3. Nodir isod y prif resymau a roddwyd gan y rhai a oedd yn anghytuno â'r cynnig:

- Pryder y caiff cyllid ei ddargyfeirio i ffwrdd o gyllidebau craidd ysgolion, y maent yn credu y dylent fod yn flaenoriaeth ar gyfer unrhyw gyllid sydd ar gael i'w wario ar addysg.
- Pryderon ynghylch y goblygiadau o ran staffio os caiff hyn ei wneud yn statudol – sicrhau bod digon o staff ysgol i fynd gyda disgyblion a'r effaith a'r pwysau ar y rhai sy'n fodlon mynd.
- Pryderon na chaiff ysgolion gyllid i dalu costau llawn y gofynion staffio – naill ai talu goramser y rhai sy'n goruchwylio ymweliadau neu gael staff i gyflenwi pan fyddant yn absennol.

3.4. Er eu bod o blaid yr egwyddorion sy'n sail i'r cynnig, ar y cyfan, cafwyd llawer o sylwadau ynghylch materion y mae angen eu hystyried ymhellach, ym marn yr ymatebwyr. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Pryderon ynghylch y goblygiadau negyddol o ran staffio os caiff hyn ei wneud yn ofyniad statudol.
- Pryder ynghylch a ddylai hyn fod yn hawl gyffredinol am ddim neu a ddylid targedu adnoddau, yn lle hynny, at y rhai sy'n wynebu rhwystrau penodol, megis aelwydydd incwm isel.
- Pryderon na ddylid ystyried bod addysg awyr agored breswyl yn ddarpariaeth untro yn unig ond yn hytrach y dylai gael ei ategu gan weithgareddau a dysgu rhagarweiniol a dilynol.
- Pryderon ynghylch ansawdd y ddarpariaeth a sut y sicrheir safonau priodol.
- Pryderon ynghylch adnoddau'r sector a'r trefniadau sydd ar waith (gan gynnwys trefniadau llywodraethu a chyllid) rhwng Llywodraeth Cymru, llywodraeth leol a darparwyr.
- Pryderon ynghylch amrywiaeth yr addysg awyr agored a ddarperir, gan gydnabod bod gan blant a phobl ifanc anghenion a diddordebau gwahanol.
- Pryderon ynghylch y pethau ymarferol sy'n ymwneud â diwallu anghenion cymhleth rhai disgyblion a phwysigrwydd hynny, er enghraifft y rhai ag anghenion meddygol neu emosiynol neu anghenion dysgu, neu anableddau.
- Pryderon ynghylch a oes angen i addysg awyr agored fod yn ddarpariaeth breswyl o reidrwydd a sut y gellir ei hymgorffori ym mywyd yr ysgol a'r gymuned hefyd.
- Cwestiynau ynghylch sut y gall y Bil arfaethedig ategu'r gwaith o hyrwyddo'r Gymraeg a diwylliant Cymru, gan gynnwys cynyddu cyfleoedd i blant a phobl ifanc glywed a siarad Cymraeg.

3.5. Mae barn Llywodraeth Cymru am y Bil Awyr Agored Breswyl (Cymru) yn cydnabod y pryderon hyn gan y rhanddeiliaid hynny sy'n agosaf at y gwaith o gyflwyno addysg awyr agored breswyl mewn ysgolion yng Nghymru ac, yn arbennig, sydd â rhesymau difrifol iawn dros beidio â'i chefnogi mewn tri maes allweddol:

- Cyflwyno'r Cwricwlwm
- Deddfwriaeth
- Cyllid

3.6. Nodir y pryderon hyn yn fanwl yng ngweddill y ddogfen hon.

5. Cyflwyno'r Cwricwlwm

Trosolwg

5.1 Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn rhoi cryn bwyslais ar ddysgu drwy brofiad. Mae dysgu yn yr awyr agored yn llawer ehangach nag un profiad preswyl. Cydnabyddir ei fod o'r pwys pennaf i gynnydd plentyn yn ogystal â'i ddatblygiad a'i lesiant, gan gynnwys ei ddatblygiad cymdeithasol, emosiynol, corfforol, gwybyddol, diwylliannol a phersonol – sy'n golygu bod profiadau yn gyfoethocach ac yn fwy cofiadwy. Mae hyn yn arbennig o wir yn ystod y blynyddoedd cynnar ond mae'n ymestyn drwy gydol amser dysgwyr yn yr ysgol.

5.2 Mae defnyddio'r amgylchedd dysgu yn effeithiol yn alluogydd allweddol ar gyfer y cwricwlwm ar hyd y continwwm ar gyfer dysgwyr 3-16 oed. Wrth gynllunio eu cwricwlwm, bydd angen i ymarferwyr ystyried sut y gall amgylchedd eu hysgol a'u hardal leol, dan do ac yn yr awyr agored, helpu dysgwyr o bob oedran i brofi cyfleoedd dysgu dilys.

5.3 Mae'r canllawiau statudol ar y Cwricwlwm i Gymru, y mae'n rhaid i bob ysgol eu hystyried, yn pwysleisio pwysigrwydd yr amgylchedd dysgu fel un o alluogwyr allweddol y cwricwlwm ac yn nodi y dylai dysgwyr o bob oedran brofi cyfleoedd dysgu dilys dan do ac yn yr awyr agored. Mae'r egwyddor addysgegol a nodir yn y canllawiau hefyd yn pwysleisio pwysigrwydd dysgu yn yr awyr agored.

5.4 Felly, mae disgwyliad clir y dylai dysgwyr gael cyfleoedd dysgu yn yr awyr agored yn rheolaidd a bod hyn yn helpu dysgwyr i ddatblygu'n unigolion iach a hyderus. Bydd manylion y ddarpariaeth hon yn amrywio yn ôl gofod ffisegol yr ysgol, oedran, datblygiad ac anghenion dysgwyr a ffocws y dysgu. Wedyn, mae ysgolion yn sicrhau eu bod yn ymgorffori dysgu yn yr awyr agored mewn nifer o ffyrdd.

5.5 Mae hyn yn cydnabod y bydd yr hyn sy'n ennyn diddordeb dysgwyr ac sydd fwyaf effeithiol o ran eu helpu i ddatblygu ymddygiadau cadarnhaol mewn perthynas â'r awyr agored yn amrywio o ddysgwr i ddysgwr ac nad oes ‘un dull gweithredu sy'n addas i bawb’.

5.6 Mae hyn hefyd yn cydnabod bod angen datblygu ymddygiadau cadarnhaol hirdymor dros amser ac mai'r ffordd fwyaf effeithiol o ddatblygu'r ymddygiadau hynny yw drwy amlygiad parhaus i'r awyr agored yng nghyd-destun yr ysgol, gan alluogi dysgwyr o bob oedran i werthfawrogi manteision yr awyr agored. Mae hyn yn llawer ehangach nag un ymyriad.

Fframwaith y Cwricwlwm i Gymru

5.7 Anogir dysgu yn yr awyr agored ar draws y Cwricwlwm i Gymru, yn arbennig ym meysydd Iechyd a Lles, Gwyddoniaeth a Thechnoleg a'r Dyniaethau. Tynnir sylw at hyn yn yr adrannau “Cynllunio eich Cwricwlwm” ar gyfer pob un o'r Meysydd Dysgu a Phrofiad, sy'n rhan o'r canllawiau statudol y darperir ar eu cyfer o dan Adran 3 (1) o Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 y mae'n rhaid i bob ysgol eu hystyried wrth ddatblygu ei chwricwlwm. Mae hyn yn cynnwys:

Iechyd a lles:

- *Pa gyfleoedd ar gyfer gweithgaredd corfforol y bydd eich dysgwyr yn eu mwynhau a’u gweld yn ystyrlon? Beth sy’n eu hysgogi i ymwneud â gwahanol rolau, cyfrifoldebau ac amgylcheddau (e.e. dan do, y tu allan, mewn ac o amgylch dŵr)?*
- *Er enghraifft, bydd mwynhad o weithgareddau y tu allan yn dylanwadu ar iechyd meddwl a lles emosiynol dysgwyr.*

Gwyddoniaeth a Thechnoleg:

- *Mae archwilio a phrofi’r byd trwy ymholi gan gynnwys gwaith maes, ymchwilio amgylcheddau dan do a thu allan mewn ffordd ddiogel a threfnus, yn allweddol i’r holl ddysgwyr ar draws y continwwm 3 i 16.*
- *Gall hyn helpu adeiladu dealltwriaeth dysgwyr o wahanol faterion amgylcheddol a bod o gymorth iddyn nhw ddangos gofal, cyfrifoldeb, pryder a pharch tuag at bopeth byw a’r amgylchedd rydyn ni’n byw ynddo.*

Y Dyniaethau:

- *Ystod o gyfleoedd i ddysgu y tu allan er mwyn:*
    - *profi ynghyd â myfyrio ar ryfeddod y byd naturiol*
    - *ymwneud ag amrywiaeth o dirweddau, nodweddion hanesyddol a daearyddol, amgylcheddau a lleoedd*
    - *dysgu mewn ardaloedd naturiol lleol a safleoedd hanesyddol*

- *cynnal ymchwiliadau a gwaith maes yn annibynnol yn ogystal ag ar y cyd, mewn partneriaethau â sefydliadau, grwpiau ac unigolion lle mae'n briodol*
- *ymwneud â safleoedd hanesyddol, diwylliannol a chrefyddol, gan gynnwys lleoedd sy'n arwyddocaol i'r rhai y mae eu ffydd a'u cred yn bwysig iddyn nhw*
- *Mae treulio amser yn yr awyr agored yn cefnogi datblygiad cymdeithasol, emosiynol, ysbrydol a chorfforol dysgwyr, yn ogystal â'u lles.*

- *Mae bod yn yr awyr agored hefyd yn eu helpu i ddod yn ymwybodol o'r angen i ddangos gofal a pharch tuag at bethau byw.*

Addysgeg

5.8 Mae defnyddio'r awyr agored i ymestyn dysgu y tu hwnt i ffiniau'r ystafell ddosbarth yn rhan annatod o addysgeg cwricwlwm i leoliadau meithrin a ariennir nas cynhelir ac mae'n darparu cyd-destunau dilys uniongyrchol ar gyfer dysgu. Eleni, er enghraifft, rydym wedi rhoi arian i'r Mudiad Meithrin er mwyn i wyth hyfforddwr 'Bod y Tu Allan' cyswllt newydd gymhwyso i gyflwyno cymhwyster newydd y dystysgrif mewn Ymarfer Awyr Agored ('Outdoor Practice'). Mae'r cymhwyster yn benodol i'r blynyddoedd cynnar, gan alluogi'r ymarferydd i ddod yn rhagweithiol wrth wella'r ddarpariaeth, yr arfer a'r rheolaeth o'r amgylchedd y tu allan ar gyfer lles, chwarae, dysgu a datblygiad; Mae hefyd yn rhoi cryn bwyslais ar ddatblygiad plant, gan rymuso'r ymarferydd i roi addysgeg y blynyddoedd cynnar ar waith yn ei leoliad gwaith.

5.9 Mae'r canllawiau Galluogi Dysgu yn pwysleisio, er y dylai'r 12 egwyddor addysgegol fod yn gymwys i bob cwricwlwm a gaiff ei gynllunio, y dylid rhoi sylw arbennig i ddulliau allweddol sy'n hanfodol i ddysgu sylfaen – megis dysgu a chwarae yn yr awyr agored.

5.10 Mae adran Addysgeg fframwaith y Cwricwlwm i Gymru a'r rhannau allweddol o'r canllawiau ar y Meysydd Dysgu a Phrofiad, yn amlinellu pwysigrwydd dysgu yn yr awyr agored ar hyd y continwwm addysg. Er bod dysgu yn yr awyr wedi'i gysylltu'n draddodiadol ag addysg y blynyddoedd cynnar, mae'r Cwricwlwm i Gymru yn annog ei ddefnyddio ar gyfer pob grŵp oedran, lle y gall gefnogi dysgu drwy ddarparu profiadau a chyd-destunau dilys ac ysbrydoledig.

Casgliad

5.11 Am y rhesymau hyn (egwyddorion y cwricwlwm, addysgeg a natur y meysydd dysgu a phrofiad) nid yw'r Cwricwlwm i Gymru yn cysylltu dysgu yn yr awyr agored â phrofiad penodol ar adeg benodol ar lwybr dysgwyr. Mae'n debygol y byddai unrhyw ofyniad ychwanegol o'r fath a gynigir, petai'n

ymwneud â'r cwricwlwm, yn mynd y tu hwnt i egwyddorion ac ethos y Cwricwlwm, a nodir yn Fframwaith y Cwricwlwm.

5.12 Yn ein barn ni, y ffordd fwyaf effeithiol o ddatblygu ymddygiadau cadarnhaol dysgwyr mewn perthynas â'r awyr agored a'u cydberthynas ag ef yw cynnig profiad parhaus o ddysgu yn yr awyr agored ar hyd eu taith ddysgu. Wrth gwrs, byddwn yn parhau i gefnogi dysgu yn yr awyr agored drwy ein dull o ymdrin ag adnoddau a deunyddiau ategol ac rydym yn bwriadu gweithio gyda'r proffesiwn drwy'r Rhwydwaith Cenedlaethol, sef ein llwyfan ar gyfer ymgysylltu â'r proffesiwn addysgu ynghylch y Cwricwlwm i Gymru.

6. Deddfwriaeth

6.1 Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw ddyletswydd gyfreithiol i ddarparu addysg awyr agored breswyl i ddisgyblion mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru yn yr “hen gwricwlwm” nac yn y “cwricwlwm newydd”. Ar hyn o bryd, mae Cymru yn graddol ddileu'r hen gwricwlwm sydd wedi'i gynnwys yn bennaf yn Rhan 7 o Ddeddf Addysg 2002. Ar yr un pryd mae'n graddol gyflwyno'r cwricwlwm newydd sydd wedi'i gynnwys yn bennaf yn Neddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021. Bydd blwyddyn olaf y broses bontio ar gyfer disgyblion blwyddyn 11 ym mlwyddyn ysgol 2026-27, pan fydd yr holl ddisgyblion o oedran ysgol gorfodol yng Nghymru yn astudio'r cwricwlwm newydd. Mater i ysgolion fydd penderfynu p'un a fyddant yn darparu addysg awyr agored breswyl ai peidio. Nid oes unrhyw beth mewn deddfwriaeth sy'n atal ysgolion rhag ei darparu nac yn ei gwneud yn ofynnol iddynt ei darparu.

6.2 Os caiff addysg awyr agored breswyl ei darparu fel gweithgaredd allgyrsiol, mae gan ysgolion hawl i godi ffi i dalu cost darparu addysg awyr agored breswyl. Fodd bynnag, os caiff ei darparu fel rhan o'r cwricwlwm gorfodol, boed hynny o dan yr hen gwricwlwm neu'r cwricwlwm newydd, ni ellir codi tâl am yr addysg awyr agored breswyl a ddarperir.

6.3 O ystyried hynny, mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi: “Y cynnig oedd sefydlu Bil i roi dyletswydd statudol ar awdurdodau lleol i sicrhau bod pobl ifanc sy’n cael addysg a gynhelir yn cael y cyfle i brofi addysg awyr agored breswyl, am o leiaf wythnos, ar ryw adeg yn ystod eu blynyddoedd ysgol". Rydym yn cymryd bod hynny'n golygu ar awdurdodau lleol yn unig. Fodd bynnag, nid yw'r Bil yn gosod y ddyletswydd i ddarparu'r addysg awyr agored breswyl ar awdurdodau lleol, fel y nodir yn y Memorandwm Esboniadol, ond yn lle hynny mae'n ei gosod yn uniongyrchol ar Weinidogion Cymru. Mae'n ei gwneud yn ofynnol iddynt ddarparu addysg awyr agored breswyl ac, i bob golwg, ei hariannu os caiff yr addysg awyr agored breswyl honno ei darparu gan drydydd parti.

6.4 Ar wahân i hyn, mae'r Bil yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ei gwneud yn rhan orfodol o'r cwricwlwm newydd fel bod yn rhaid i'r ysgolion ei darparu fel rhan o arlwy'r cwricwlwm a gynllunnir ganddynt. Felly, nid yw'r Bil

yn nodi'n glir beth yw'r bwriad deddfwriaethol o ran pwy sy'n darparu'r addysg awyr agored breswyl.

6.5 Mae'r Memorandwm Esboniadol hefyd yn nodi y bydd “... plant a phobl ifanc yn cael eu hannog – ond nid yn cael eu gorfodi – i gymryd rhan mewn addysg awyr agored breswyl”. Yn anffodus, wrth ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud addysg awyr agored breswyl yn rhan fandadol o'r cwricwlwm, nid yw'n ei gwneud yn orfodol. Nid yw'r Bil yn ffurfio set synhwyrol o ddarpariaethau deddfwriaethol.

6.6 Mae'r cwricwlwm newydd a nodir yn Neddf 2021 yn newid enfawr i ysgolion a lleoliadau eraill. Bydd angen amser a chymorth arnynt i'w weithredu'n llawn er mwyn cyflawni'r canlyniadau gorau i ddysgwyr. Bydd y newidiadau a gynigir gan y Bil, waeth beth fo'r bwriad polisi gwirioneddol, yn rhoi beichiau ychwanegol arnynt ac yn tynnu eu sylw oddi ar y genhadaeth honno.

Dyletswydd i ddarparu addysg awyr agored breswyl

6.7 Fel y nodwyd uchod, nid yw'r Bil yn cyflawni ei nod datganedig o sefydlu dyletswydd statudol *ar awdurdodau lleol* i sicrhau bod pobl ifanc yn cael cyfle i brofi addysg awyr agored breswyl. Ni osodir unrhyw ddyletswyddau ar awdurdodau lleol yn y Bil. Gosodir pob dyletswydd ar Weinidogion Cymru. Fodd bynnag, drwy ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ei gwneud yn *Ddatganiad o'r Hyn sy'n Bwysig*, bydd yn ofynnol i ysgolion a lleoliadau eraill ei darparu.

6.8 Felly, nod adran 64A o'r Bil yw gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i gymryd pob cam rhesymol i sicrhau y caiff addysg awyr agored breswyl ei darparu i bob disgybl mewn ysgol a gynhelir. Fodd bynnag, mae sawl problem yn gysylltiedig â'r dull gweithredu hwnnw.

6.9 Nid yw Gweinidogion Cymru yn *darparu* addysg yn uniongyrchol (h.y. darparu addysg i ddysgwyr). Yn lle hynny, mae eu dyletswyddau wedi'u cyfyngu i ddarparu adnoddau ariannol neu gymorth arall ar ffurf canllawiau ac ati. Nid yw'n briodol gosod dyletswydd o'r fath ar Weinidogion Cymru.

6.10 Mae dyletswydd o'r fath yn benodol yn anghydnaws â chynllun deddfwriaethol Deddf 2021, lle y gosodir dyletswyddau i ddarparu addysg ar y lleoliadau eu hunain (e.e. penaethiaid, cyrff llywodraethu, athrawon sy'n gyfrifol am unedau cyfeirio disgyblion ac ati).

6.11 Mae'r ddyletswydd hon hefyd wedi'i geirio mewn termau bod yn rhaid i Weinidogion Cymru gymryd *camau rhesymol* i sicrhau y darperir addysg awyr agored breswyl. Nid yw'n glir pa mor bell y byddai'r ddyletswydd honno'n ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru fynd i ddarparu'r addysg awyr agored breswyl. Mae'r Bil yn darparu bod camau rhesymol yn cynnwys ei gwneud yn gydsyniad allweddol h.y. yn elfen orfodol yn y cwricwlwm ac wrth lunio canllawiau. Ymddengys ei bod yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud y ddau beth hyn ac, felly, nid yw'n glir beth arall (os oes unrhyw beth) y byddai'r

ddyletswydd i gymryd camau rhesymol yn ei gwneud yn ofynnol iddynt ei wneud.

6.12 Drwy ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru ei gwneud yn gydsyniad allweddol, mae'n cael ei gwneud yn rhan orfodol o'r cwricwlwm. Mae hyn yn golygu y byddai'n rhaid i ysgolion a lleoliadau eraill sicrhau bod addysg awyr agored breswyl yn cael ei darparu. Nid yw hyn yn cyd-fynd â'r datganiad yn y Memorandwm Esboniadol mai diben y Bil yw ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol wneud hyn na'r darpariaethau yn y Bil sydd, mewn gwirionedd, yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru wneud hyn. Nid yw'r Bil yn nodi'n glir pwy sy'n gorfod darparu'r addysg awyr agored breswyl.

6.13 Ac nid yw'n glir ychwaith beth fydd y canlyniad i'r disgybl/rhiant os na fydd y plentyn eisiau ymgymryd ag addysg awyr agored breswyl. Gallai fod sawl rheswm pam na fyddai plentyn eisiau cymryd rhan ynddi. Os yw'n rhan orfodol o'r cwricwlwm, dylai fod rhyw gosb am beidio â chymryd rhan ynddi. Mae'n debygol y byddai hynny'n golygu cymryd camau disgyblu am beidio â chymryd rhan mewn digwyddiad sy'n elfen ofynnol o gwricwlwm yr ysgol yn yr un ffordd ag y byddai camau disgyblu yn cael eu cymryd am beidio â mynd i sesiwn ddosbarth arferol. Er bod y Memorandwm Esboniadol yn nodi y dylai fod yn wirfoddol, hynny yw nid effaith gyfreithiol y Bil.

6.14 O ystyried yr hyn a nodir yn y Memorandwm Esboniadol, mae'n bosibl mai'r bwriad gwirioneddol ar gyfer adran 64A(1) yw y bydd ond yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru arfer eu swyddogaethau presennol er mwyn helpu cyrff eraill i ddarparu'r addysg awyr agored breswyl eu hunain (h.y. yr awdurdod lleol a/neu ysgolion), yn hytrach na bod Gweinidogion Cymru yn darparu'r addysg awyr agored breswyl eu hunain. Mae adran 66 o Ddeddf 2021 eisoes yn darparu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru arfer eu swyddogaethau er mwyn hwyluso'r broses o gyflawni swyddogaeth a roddir i'r rhai o dan Rannau 3 a 4 o Ddeddf 2021. Mewn geiriau eraill, dylent sicrhau bod adnoddau ar ffurf arian ac ati ar gael er mwyn i'r lleoliadau allu cyflwyno'r cwricwlwm newydd. Fodd bynnag, os mai dyna oedd bwriad adran 64A, nid yw'n ei gyflawni.

6.15 Fel y nodwyd uchod, mae adran 64A(2) yn darparu bod cymryd camau rhesymol yn cynnwys gwneud addysg awyr agored breswyl yn gydsyniad allweddol mewn maes dysgu a phrofiad a chyhoeddi cod o ran sut y dylai cwricwlwm ddarparu addysg awyr agored breswyl. Fodd bynnag, yn gysyniadol, nid yw addysg awyr agored breswyl yn bwnc ac, felly, nid yw'n gwbl gydnaws fel cydsyniad allweddol yng nghynllun deddfwriaethol Deddf 2021. Mae hynny'n ategu'r pwynt nad yw addysg awyr agored breswyl yn cyd-fynd â Deddf 2021. At hynny, nid yw ei gwneud yn rhan orfodol o'r cwricwlwm yn golygu bod yn rhaid i'r ALl ei darparu. Fel y nodwyd uchod, nid yw'r Bil yn cael yr effaith gyfreithiol honno.

6.16 Gan y bydd yn rhan orfodol o'r cwricwlwm, mae'n debyg y bydd angen i Estyn ei harolygu. Nid yw'n glir sut y bydd hynny'n gweithio o gofio ei bod yn cael ei darparu oddi ar y safle gan drydydd partïon ac, yn aml, fusnesau preifat. Mae gan Estyn bwerau i fynd i mewn i leoliadau, eu harolygu a mynd

â dogfennau i ffwrdd mewn perthynas ag arolygiadau o ysgolion ond cyfyngedig yw ei bwerau i wneud hynny pan fydd rhan o addysg disgybl yn cael ei darparu oddi ar safle'r ysgol. Ni fyddai'n cynnwys plant dan 15 oed sy'n ymgymryd ag addysg awyr agored breswyl. Ni wneir unrhyw ddarpariaeth mewn perthynas â hynny yn y Bil.

6.17 Fel rhan orfodol o'r cwricwlwm sy'n cael ei threfnu gan yr ysgolion, yr ysgol fydd in locus parentis. Mewn geiriau eraill, caiff ei dal yn gyfreithiol gyfrifol am bob disgybl fel petai'n rhiant cyfrifol. Felly y mae pan fydd disgyblion ar safle'r ysgol ond mae'n dasg fwy beichus os byddant yn ymgymryd ag addysg awyr agored breswyl ar safleoedd cyrff trydydd parti ac yn defnyddio eu cyfarpar.

6.18 Mae adran 64A(1) yn darparu bod yn rhaid i'r ddyletswydd gael ei chyflawni (h.y. dyletswydd i sicrhau bod addysg awyr agored breswyl yn cael ei darparu) cyn i ddisgyblion beidio â bod yn ddisgybl cofrestredig mewn ysgol. Dim ond i ysgolion a gynhelir yng Nghymru y mae'r Bil yn gymwys. Felly, os bydd disgybl yn peidio â bod wedi'i gofrestru fel disgybl mewn ysgol yng Nghymru ar unrhyw adeg ac am unrhyw reswm - e.e. er mwyn gadael Cymru neu fynd i uned cyfeirio disgyblion, neu os darperir addysg heblaw yn yr ysgol ar ei gyfer, bydd Gweinidogion Cymru wedi methu â chyflawni'r ddyletswydd honno. Byddai honno'n sefyllfa annaliadwy i Weinidogion Cymru gan na fyddent yn gwybod pryd y byddai pob disgybl yn peidio â bod wedi'i gofrestru mewn ysgol yng Nghymru.

6.19 Mae i'r Bil oblygiadau i Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol hefyd. Nid yw'n glir a fydd yn ofynnol i athrawon oruchwylio'r gweithgareddau preswyl dros nos hyn ac, felly, fod yn bresennol pan fyddant yn cael eu cynnal. Ar hyn o bryd, nid oes rhwymedigaeth arnynt i wneud hynny ac, felly, ymddengys i swyddogion y bydd yn rhaid i Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol gael ei diwygio, yn ôl pob tebyg.

Canllawiau

6.20 Mae'r drafft yn mewnosod adran 71A newydd yn Neddf 2021. Mae'n darparu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau o dan adran 71 o Ddeddf 2021. Mae sawl problem yn gysylltiedig â'r dull gweithredu hwnnw.

6.21 Mae'r pŵer i lunio canllawiau o dan adran 71 yn bŵer yn hytrach na dyletswydd h.y. mae'n ddewisol. Nid yw'n briodol troi'r pŵer dewisol i lunio canllawiau yn bŵer mandadol i lunio canllawiau at ddibenion addysg awyr agored breswyl. Petai angen pŵer mandadol i lunio canllawiau, dylai fod yn ddarpariaeth annibynnol ac ni ddylai fod yn gysylltiedig ag adran 71. Byddai adran 71A arfaethedig yn cyflwyno anghysondeb yn y dull o ymdrin â phwerau i lunio canllawiau yn Neddf 2021. Nid yw'n glir pam mae canllawiau ar addysg awyr agored breswyl yn cael eu trin yn wahanol i ganllawiau ar faterion pwysig eraill yn y cwricwlwm newydd e.e. Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb neu unrhyw un o'r meysydd

dysgu a phrofiad. Fel y mae, mae'r Bil yn rhoi darlun dryslyd a chamarweiniol i'r darllenydd.

6.22 Nid yw'n glir ychwaith pwy fydd y gynulleidfa darged ar gyfer y canllawiau a gyhoeddir o dan adrannau 71A a 71. Mae gan adran 71 gynulleidfa darged eang ond nid yw'r rhan fwyaf o'r gynulleidfa honno yn berthnasol i'r swyddogaethau yn adran 64A. Dim ond i ysgolion a gynhelir yng Nghymru y mae adran 64A yn gymwys ac, felly, nid yw'n gymwys i unedau cyfeirio disgyblion, ysgolion annibynnol, addysg feithrin a ariennir nas cynhelir na mathau o addysg heblaw yn yr ysgol. Ac eto, fel y'i drafftiwyd, mae'r Bil yn darparu y byddai Gweinidogion Cymru yn gallu cyhoeddi canllawiau ar y gynulleidfa ehangach honno nad oes ganddynt unrhyw swyddogaethau mewn perthynas ag addysg awyr agored breswyl.

6.23 Mae'r ffordd y mae'r darpariaethau ar gyfer canllawiau wedi'u drafftio yn awgrymu y gallant gynnwys gofynion mandadol. Er enghraifft, mae'r Bil yn darparu bod yn rhaid i'r canllawiau gynnwys sawl mater gan gynnwys darpariaeth y dylai addysg awyr agored breswyl gael ei darparu yn Gymraeg. Mae hefyd yn nodi y caiff y canllawiau osod gofynion cyn y gellir nodi bod person yn deilwng i ddarparu addysg awyr breswyl. Nid yw hynny'n briodol gan mai dim ond cyngor y gall canllawiau ei gynnwys, nid gofynion.

6.24 Mae'r pwerau i lunio canllawiau hefyd yn darparu bod yn rhaid i unrhyw ganllawiau ddarparu nad yw addysg awyr agored breswyl yn orfodol. Fodd bynnag, effaith darpariaethau eraill y Bil yw y bydd yn cael ei gwneud yn rhan orfodol o'r cwricwlwm ac, felly, mae darpariaethau'r Bil yn anghyson.

6.25 Sut bynnag, ni ddylid cynnwys y fath gyfyngiadau ar bŵer Gweinidogion Cymru i lunio canllawiau. Mae natur y pwerau i lunio canllawiau yn golygu bod yn rhaid iddynt gael eu defnyddio i helpu'r rhai â swyddogaethau i arfer y swyddogaethau hynny yn well. Er mwyn gwneud hyn, mae angen sicrhau bod gan y canllawiau y cyfle i ddatblygu dros amser. Mae'n bosibl y bydd tystiolaeth yn awgrymu, yn y dyfodol, nad yw'r gofyniad pedwar diwrnod yn adlewyrchu’r arfer gorau. Os felly, byddai'n rhaid inni ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol cyn inni allu diwygio'r canllawiau. Nid yw hynny'n ymarferol nac yn briodol, yn ein barn ni.

7. Cyllid

7.1. Mae'r Prif Weinidog wedi datgan yn glir iawn i'r Senedd a'r cyhoedd dros y misoedd diwethaf fod y sefyllfa gyllidebol ar gyfer gwasanaethau cyhoeddus o dan bwysau eithriadol. Mewn ymateb i Ddatganiad Cyllideb yr Hydref gan Ganghellor y DU, nododd y Gweinidog Cyllid fod cyllideb Llywodraeth Cymru yn 2024-25 bellach £3 biliwn yn llai nag y byddai wedi bod petai wedi cynyddu yn unol â'r economi ers 2010”.

7.2. Cyllideb ddrafft 2024-25 oedd y gyllideb fwyaf anodd ers datganoli gyda chyllideb Llywodraeth Cymru yn werth hyd at £1.3bn yn llai mewn termau real nag ydoedd pan gafodd ei phennu yn 2021. O ganlyniad, bu'n rhaid inni ail-

lunio'r dyraniadau gwariant dangosol yn ein cyllideb er mwyn darparu cyllid a sicrwydd ychwanegol ar gyfer y gwasanaethau sydd bwysicaf i bobl a chymunedau ledled Cymru – y GIG a'r setliad llywodraeth leol craidd, sy'n ariannu ysgolion, gwasanaethau cymdeithasol a gofal cymdeithasol, a gwasanaethau pob dydd eraill.

7.3. Yng nghyllideb portffolio'r Gymraeg ac Addysg, rydym wedi ailflaenoriaethu cyllid er mwyn inni allu diogelu cyllid ysgolion cymaint â phosibl. Yn anffodus, nid yw ein setliad cyllid cyffredinol yn ddigon i ateb yr holl bwysau a'n galluogi i wneud yr holl bethau rydym am eu gwneud. Mae gwario mwy mewn maes penodol yn golygu bod llai i'w wario mewn meysydd eraill. Lle y bu'n rhaid gwneud penderfyniadau anodd, rydym wedi ceisio nodi'r meysydd hynny lle mae'r effeithiau cymharol yn llai na'r dewisiadau amgen iddynt ac rydym wedi ceisio cymryd camau i liniaru effeithiau cymaint â phosibl.

7.4. Rydym yn cydnabod bod yr argyfwng costau byw yn rhoi pwysau sylweddol ar ysgolion ac awdurdodau lleol ac nad oes unrhyw atebion hawdd i ddatrys y problemau a wynebir. Yn ystod cyfnod ariannol heriol, mae gweledededd a thryloywder mewn perthynas â chyllid yn bwysicach fyth. Drwy gyllideb ddrafft 2024-25 rydym yn cynnig symleiddio'r cyllid i awdurdodau lleol ac ysgolion ymhellach er mwyn rhoi mwy o hyblygrwydd i ysgolion ac awdurdodau lleol o ran y defnydd a wneir o'r cyllid. Mae'r cynnig yn y Bil i ddarparu cyllid wedi'i dargedu, penodol iawn yn mynd yn groes i'n hegwyddorion a'n dull o roi mwy o hyblygrwydd o ran y defnydd a wneir o gyllid grant.

7.5. Mae'r Bil yn rhoi rhwymedigaeth absoliwt ar Lywodraeth Cymru i ddarparu a chyllido'r ddarpariaeth addysg awyr agored breswyl gyfan, beth bynnag y bo, a waeth beth fo'r gost. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn amcangyfrif y byddai'r gost ychwanegol i drethdalwyr hyd at £19.7m y flwyddyn. Er ein bod yn cydymdeimlo ag egwyddorion annog addysg awyr agored breswyl, nid yw'r hyn sy'n cael ei gynnig gan y Bil yn fforddiadwy a bydd blaenoriaethu cyllid ar gyfer addysg awyr agored breswyl yn golygu bod llai o gyllid mewn meysydd eraill â blaenoriaeth yn y sector addysg, megis cyllidebau ysgolion.

Goblygiadau cost y Bil

7.6. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi y bydd y Bil yn sefydlu rhwymedigaeth statudol i ddyrannu cyllid i ddarparwyr addysg a gynhelir i'w galluogi i ddarparu addysg awyr agored breswyl. Mewn geiriau eraill, mae'n gosod dyletswydd statudol absoliwt ar Weinidogion Cymru i ariannu cost gyfan beth bynnag sy'n cael ei ddarparu o ran addysg awyr agored breswyl.

Ailadroddir y costau yn y Memorandwm Esboniadol dros gyfnod o bum mlynedd isod:

Costau (£)	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Cyfanswm
Mynychu canolfannau gweithgareddau awyr agored (Costau parhaus)						
Amrediad isel	12,397,720	12,317,360	12,209,800	11,868,800	11,559,000	60,352,680
Amrediad uchel	16,321,040	16,216,240	16,074,080	15,623,920	15,216,720	79,452,000
Cludiant (Costau parhaus)						
Amrediad isel	1,330,759	1,322,353	1,309,809	1,272,148	1,239,749	6,474,818
Amrediad uchel	1,861,574	1,850,044	1,833,195	1,780,829	1,735,735	9,061,377
Athrawon cyflenwi (Costau parhaus)						
	1,554,335	1,535,813	1,498,348	1,447,457	1,388,414	7,424,366
Cyfanswm y costau						
Amrediad isel	15,282,814	15,175,526	15,017,956	14,588,405	14,187,163	74,251,864
Amrediad uchel	19,736,949	19,602,097	19,405,623	18,852,206	18,340,869	95,937,743

7.7. Mae'r costau hyn yn cyd-fynd, fwy neu lai, â'r amcangyfrifon a gyfrifwyd yn flaenorol ar gyfer y Bil gan swyddogion. Fodd bynnag, cred swyddogion fod y costau hyn yn annhebygol o leihau o flwyddyn i flwyddyn dros y cyfnod o bum mlynedd, fel y dangoswyd uchod, o ystyried y gyfradd chwyddiant gyfredol.

7.8. At hynny, ac er mwyn bod yn glir, mae'r Bil yn rhoi rhwymedigaeth absoliwt ar Lywodraeth Cymru i gyllido'r ddarpariaeth ble bynnag y caiff ei darparu. Mae risg sylweddol na fydd yn bosibl fforddio'r costau yn yr hinsawdd ariannol bresennol a hinsawdd ariannol y dyfodol. At hynny, nid oes unrhyw

gyllidebau dangosol ar ôl mis Mawrth 2025. Felly, mae risg yn gysylltiedig ag ymrwymo i gostau rhagamcanol heb gyllidebau dangosol.

Costau ac anfanteision heb eu mesur

7.9. Fodd bynnag, nid yw'r costau hyn yn cwmpasu goblygiadau staffio'r Bil o ran y newidiadau y mae'n debygol y bydd angen eu gwneud i Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol, sy'n darparu ar gyfer y nifer uchaf o oriau a weithir yn y flwyddyn a phryd y gellir gofyn i athro weithio oriau ychwanegol. Byddai goruchwylio disgyblion ar wythnos breswyl y tu allan i amseroedd sesiynau ysgol arferol ac, ar hyn o bryd, rydym yn tybio bod ysgolion yn rheoli hyn drwy ofyn am wirfoddolwyr o blith y staff addysgu. Hefyd, mae terfynau penodol ar gyfer yr athrawon hynny sy'n gweithio'n rhan-amser. Petai taith breswyl yn cael ei gwneud yn orfodol, mae'n debygol y byddai angen diwygio Dogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol er mwyn adlewyrchu hynny gan y bydd angen i hynny gael ei gefnogi gan athrawon. Rhoddir effaith gyfreithiol i Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol drwy orchymyn a chaiff cynnwys y ddogfen ei negodi ag undebau llafur.

Sefyllfa ariannol ysgolion

7.10. Mae pryderon cynyddol yn y system addysg ynghylch argyfwng cyllid mewn ysgolion yng Nghymru. Mae pwysau sylweddol ar gyllidebau ysgolion ac rydym yn clywed bod ysgolion yn gorfod gwneud penderfyniadau anodd iawn oherwydd pwysau cyllidebol.

7.11. Mater i awdurdodau yw penderfynu faint o arian a neilltuir ar gyfer cyllidebau ysgolion. Nid yw Llywodraeth Cymru yn cyllido ysgolion yn uniongyrchol. Mae Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid i awdurdodau lleol ar gyfer darpariaeth cyn-16 mewn ysgolion yng Nghymru yn bennaf drwy'r Setliad Refeniw Llywodraeth Leol, a hynny ar ffurf y Grant Cynnal Refeniw.

7.12. Ar ôl i'r setliad llywodraeth leol gael ei ddosbarthu i awdurdodau lleol, yr awdurdodau unigol sy'n gyfrifol am bennu cyllidebau ar gyfer eu hysgolion drwy ddefnyddio fformiwla ariannu leol. Mae Rheoliadau Cyllido Ysgolion (Cymru) 2010 yn ei gwneud yn ofynnol i 70% o'r cyllid ar gyfer cyllidebau ysgolion gael ei ddosbarthu ar sail nifer y disgyblion. Mae gan awdurdodau lleol ddisgresiwn i ddosbarthu'r 30% sy'n weddill ar sail amrywiaeth o ffactorau er mwyn iddynt ystyried amgylchiadau ysgolion unigol.

7.13. O dan y gyfraith, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol sefydlu Fforwm Ysgolion. Diben Fforwm Ysgolion yw helpu i feithrin deialog hyderus sy'n seiliedig ar wybodaeth rhwng awdurdodau lleol a'u hysgolion ynghylch materion cyllidebol.

7.14. Mae'r lefel uchel o gronfeydd wrth gefn a gofnodwyd dros yr ychydig flynyddoedd ariannol diwethaf yn peri syndod, am fod llawer o weithgareddau wedi cael eu hatal yn ystod y pandemig. Parhaodd ysgolion i gael eu cyllid craidd arferol ynghyd â chyllid COVID-19 ychwanegol er eu bod yn gwario llai am fod ysgolion ar gau am wahanol gyfnodau o amser.

7.15. Roeddem yn gwybod mai sefyllfa dros dro fyddai hon ac, er bod sefyllfa ysgolion wedi bod yn llawer iachach, ar yr wyneb, mae'r lefel uchel o gronfeydd wrth gefn wedi bod yn gostwng yn gyflym.

7.16. Yn y datganiad ystadegol diweddaraf (a gyhoeddwyd ym mis Hydref), mae cronfeydd wrth gefn ysgolion wedi lleihau o £301m yn 2022, i £208m ar 31 Mawrth 2023; lleihad o £93m, sy'n cyfateb i ostyngiad o 31% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

7.17. Yn 2022, roedd 44 o ysgolion yn wynebu diffyg ariannol. Mae'r nifer hwn wedi cynyddu i 117 o ysgolion ym mis Mawrth 2023.

7.18. Er yr ymddengys fod cronfeydd wrth gefn ysgolion yn uchel o hyd, mae'n bwysig nodi eu bod yn gostwng yn gyflym iawn ac ni ddylem anghofio bod llawer o ysgolion eisoes yn wynebu diffyg ariannol.

Casgliad

7.19. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn y bydd y Bil yn rhoi pwysau ychwanegol sylweddol a diangen ar gyllidebau ysgolion yn genedlaethol ac ar lefel awdurdodau lleol ac ysgolion, ar adeg pan ellid dadlau eu bod eisoes o dan gymaint o bwysau ag y maent wedi'u hwynebu erioed o'r blaen. Felly, yn ein barn ni, ni ellir fforddio'r Bil ar hyn o bryd.

Arolygiaeth Gofal Cymru
Care Inspectorate Wales

Jayne Bryant AS, Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg.
SeneddPlant@Senedd.Cymru

Eich cyf/Your ref:

Ein cyf / Our ref:

Dyddiad / Date: 12 Ionawr 2024

Annwyl Jayne Bryant AS

Craffu Blynyddol

Rwy'n ysgrifennu mewn ymateb i'ch llythyr dyddiedig 20 Rhagfyr am waith parhaus y pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg mewn perthynas â diwygiadau radical i wasanaethau ar gyfer plant a phobl ifanc â phrofiad o fod mewn gofal.

Gallaf gadarnhau y byddaf yn bresennol yn y sesiwn ddydd Mercher 20 Mawrth 2024, lle bydd y Pwyllgor yn canolbwyntio ar y canlynol:

- perfformiad gwasanaethau plant awdurdodau lleol
- yr adolygiad cyflym diweddar o drefniadau amddiffyn plant
- y defnydd o lety anghofrestredig ar gyfer plant mewn gofal
- cartrefi gofal i blant sy'n gweithredu heb gofrestriad
- Gorchmynion Amddifadu o Ryddid
- plant a phobl ifanc sy'n destun camfanteisio troseddol
- plant coll
- materion sy'n ymwneud â'r gweithlu a
- materion eraill sy'n berthnasol i Adroddiad Blynyddol AGC 2022-23.

Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC)
Swyddfa Merthyr Tudful
Llywodraeth Cymru
Adeiladau'r Llywodraeth
Parc Busnes Rhyd-y-car
Merthyr Tudful
CF48 1UZ
www.arolygiaethgofal.cymru

0300 7900 126
agc@llyw.cymru

Care Inspectorate Wales (CIW)
Merthyr Tydfil Office
Welsh Government
Government Buildings
Rhydycar Business Park
Merthyr Tydfil
CF48 1UZ
www.careinspectorate.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Yn gywir

Gillian Baranski
Prif Arolygydd
Arolygiaeth Gofal Cymru

RCSLT WALES CYMRU

Jayne Bryant MS
Chair
Children, Young People and Education Committee
Senedd Cymru
Cardiff
CF99 1SN

15 January 2024

Dear Jayne Bryant MS,

RE: Senedd Children, Young People and Education Committee evidence session with the Minister for Health and Social Services on Thursday 11 January

We are aware that comments were made by the Minister for Health and Social Services in response to Laura Anne Jones MS's question on speech and language therapy support at the committee scrutiny session last week.

The Minister stated that there has been an 11% increase in speech and language therapy training places in the past year. Training places for speech and language therapy have not increased since 2020 despite the advent of a second course at Wrexham University and have remained at 49. We understand that an anticipated increase of 8% in training places (from 49-53) for 2024/25 is not now due to go ahead due to budget pressures. We have repeatedly raised concerns that the Wrexham course is the smallest course in the UK (10-11 places) and that our membership data suggests that we have less speech and language therapists in Wales than any other part of the United Kingdom. We recognise the Minister's comments with regards placements but wanted to place on record that both our higher education institutions and health boards believe that the expansion of commissioning places is both possible and necessary.

We would be grateful if this letter could be brought before the attention of the committee.

Yours sincerely,

PCotterill

Pippa Cotterill,
Head of Wales Office, Royal College of Speech and Language Therapists

Dear Jayne and Clerks of the Children, Young People and Education Committee,

I am writing on behalf of the Royal Society of Chemistry. As Chair and Clerks of the Children, Young People and Education Committee I wanted to share with you the results from the recently published Science Teacher Survey 2023.

A total of 2,932 teachers and technicians across secondary schools and FE colleges in the UK and Ireland responded to our questions. Out of these responses 117 were from Wales. We have written to the Minister with the findings and thought they would be of interest to the Committee. I've provided a summary of the Welsh results below:

Class-based and school-wide barriers and challenges

It has been a difficult time for teachers and technicians who are teaching science. While, like you, we are grateful for their work, it is hard to ignore how challenging their job has been of late, and these challenges have been articulated in this edition of the survey.
Teachers in Wales identified a number of challenges in their classrooms. The biggest challenge was student behaviour (80% of respondents picked this as a challenge they faced), followed by limited literacy (70%), limited numeracy (61%), insufficient classroom equipment (41%) and not enough technicians (35%).

70% of teachers identified insufficient funding as a school-wide issue, followed by poor pupil attendance (51%). To help meet these challenges, 71% of teachers suggested more non-contact time, and 72% suggested more funding.
Challenging student behaviour is a specific barrier to running practical work in science lessons. 66% of teachers identified this as the biggest barrier, followed by 58% of teachers citing a lack of time for practicals to be taught alongside theory. The lack of time in the curriculum was also a major challenge identified in the 2022 edition of the survey.

Challenges experienced by teachers extend to their own professional development. 74% of respondents in Wales who teach any level of chemistry did not access any subject-specific professional development (SSPD) in the last 12 months. 57% of teachers who teach any level of chemistry felt the amount of SSPD they received was insufficient or somewhat insufficient. The RSC provides high-quality SSPD, which is often free. However, teachers need more funding, time and cover to access these opportunities available to them.
Subject-specific professional development has a role to play in tackling teacher shortages. While enabling teachers to develop their expertise for the benefit of student learning, it also has the potential to improve teacher retention. By tackling issues such as unmanageable workload and prioritising ongoing professional development, we believe the need for short-term financial incentives to attract new teachers will be reduced.

The school workforce

Our survey shows pressures with the teaching and technician workforce. 29% of respondents reported their department was understaffed in chemistry, and 52% understaffed in technicians. Perhaps suggesting an ageing workforce in Wales, 27% of respondents are planning retirement in the near future, with a further 27% planning to leave the state sector (to move into the private sector or for a career change). Worryingly, amidst these workforce challenges, 36% of respondents indicated having low wellbeing. However, on a positive note for fostering Welsh identity, the ability to teach in Welsh was a more significant factor in school choice than pay or the workload policy of the school.

Teachers' working conditions (including excessive workload) and the declining appeal of teaching as a profession must be addressed, both to help attract new chemistry teachers, and to stem the flow of experienced teachers leaving the profession. We want to see long-term solutions to make teaching a more desirable profession that can withstand population and economic fluctuations. That requires a balance between getting the right financial incentives and making teaching a job people want to do because they enjoy it.

Preparing young people for their next steps

There are positive signs from our survey around the confidence of teachers in providing young people with context in the curriculum and advocating for possible future pathways for learners when deciding on their next steps. 76% of teachers are confident in linking the curriculum to real-life contexts, and 73% confident in linking to careers.

The full UK and Ireland Science Teacher Survey 2023 results can be found here. I hope the results are of interest and as ever I'm more than happy to provide more information and to link you up with colleagues in our education policy team.

Kind regards

Niall

Niall Sommerville
Public Affairs Manager (Devolved Nations)
Royal Society of Chemistry

M: +44 (0) 1223 432663 | www.rsc.org

ROYAL SOCIETY OF CHEMISTRY

Eitem 5.4

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon